

IZVEŠTAJ O REZULTATIMA PRAĆENJA I PROVERE MOTORIČKOG I POSTURALNOG STATUSA DECE U PREDŠKOLSKOJ USTANOVI “PČELICA” APATIN

UVOD

U okviru posebnih programa vaspitno-obrazovnog rada, planiranih Godišnjim planom rada naše ustanove, stručni saradnici za fizičko obrazovanje, profesori fizičkog vaspitanja, Dejan Smiljanić i Bojan Solać realizovali su u proteklom periodu istraživački deo Programa za prevenciju i korekciju telesnih deformiteta dece predškolskog uzrasta.

U periodu od 14. 01. 2013. god. do 07. 03. 2013. god. vršeno je testiranje motoričkih sposobnosti dece i pregled njihovog držanja, odnosno proveravan je njihov posturalni status.

Od 678 dece, koliko je upisano u P.U. “Pčelica” Apatin u ovoj školskoj godini, pregledom je obuhvaćeno 562 dece, što predstavlja 80,3%.

Testom su bila obuhvaćena deca uzrasta od 3 do 6 god. u svim objektima P.U. „Pčelica” Apatin i to u Apatinu četiri objekta, jedan u Naselju Roma i četiri objekta u naseljenim mestima opštine - Prigrevica, Sonta, Svilojevo i Kupusina.

Motoričke sposobnosti i pravilno držanje tela su usko povezani. Pravilnim i sistematskim fizičkim vežbanjem dolazi do pravilnog razvoja mišićno koštanog sistema i razvoja normalnih fizioloških krivina.

Motoričke sposobnosti su kompleksne sposobnosti koje se ispoljavaju u kretanju, zavise od vrste kretanja, individualnih potencijala, i njihove razvijenosti. Postoje bazične ili urođene i specifične ili stečene.

Cilj testiranja je bio utvrditi trenutno stanje motoričkih sposobnosti dece, kao i dinamiku razvoja motoričkih sposobnosti dece od 3 do 6 god.starosti.

METODE RADA

Pre svakog testiranja deci je merena telesna visina i težina. Za testiranje motoričkih sposobnosti korišćena baterija od 7 motoričkih testova:

1. Skok u dalj iz mesta

2. Dohvat u vis iz mesta

3. Duboki pretklon

4. Brzina kretanja sa promenom pravca(poligon)

5. Stoj na jednoj nozi

6. Iz ležanja u sed(trbušnjaci)

7. Čučnjevi

REZULTATI

Prikaz srednjih vrednosti (AS) rezultata dobijenih testiranjem motoričkih sposobnosti dece u P.U. „Pčelica“ Apatin.

broj dece	skok u dalj (cm)	dohvat u vis (cm)	duboki predklon (cm)	brzina kretanja (s)	stoj na jednoj nozi (s)	iz ležanja u sed (br)	čučnjevi (br)	težina (kg)	visina (cm)
562	157	87	1,5	6	49	8	25	22	115

Testiranjem su dobijeni sledeći maksimalni rezultati u svakom testu:

- dohvat u vis iz mesta – Milan Lazić, Prigrevica, 195cm
- skok u dalj iz mesta - Milan Lazić, Prigrevica, 150cm
- duboki pretklon – Anja Jakovljević, Apatin, P. Drapšina, 19cm
- brzina kretanja sa promenom pravca – Milan Lazić, Prigrevica, 3,84s
- stoj na jednoj nozi – Sara Petrović, Apatin, Park, 1083s
- iz ležanja u sed – Nemanja Đurđević, Romsko Naselje, 70
- čučnjevi – Nemanja Đurđević, Romsko Naselje, 113

Rezultati istraživanja su nam pokazali da su deca u seoskoj sredini u proseku motorički sposobnija u svim motoričkim testovima, izuzev u dubokom pretklonu u kome su deca iz grada ostvarila bolji rezultat

Uzimajući u obzir samo decu pripremnog predškolskog predškolskog uzrasta (6 – 7 god.), prosečne vrednosti dobijene motoričkim testovima su nam dale drugačiju sliku. Deca iz gradske sredine su imala bolje rezultate u većini motoričkih testova, izuzev u čučnjevima i trbušnjacima, gde su deca sa sela bila bolja.

Dobijeni rezultati pokazuju da postoji značajna razlika u motoričkim sposobnostima između dece na selu i u gradu gledajući uopšteno, i uzimajući u obzir uzrast ispitanika.

Kada je u pitanju dinamika razvoja motoričkih sposobnosti dece od 3 do 6 god., na osnovu dobijenih rezultata došli smo do zaključka da se prosečne vrednosti povećavaju paralelno sa odrastanjem dece.

Učestalost pojave lošeg držanja tela i ravnih stopala kod dece od 3 do 6 godina

Evidentno je da sa porastom standarda i tehničkih dostignuća dolazi do smanjenja fizičkih aktivnosti savremenog čoveka, od rođenja pa do pozne starosti. Nedovoljno kretanje (Hipokinezija, bolest savremene civilizacije) povećava se od trenutka prohodavanja pa do pozne starosti. Smanjenom kretanju kod dece najviše doprinose:

televizija, kompjuter, prevozna sredstva, liftovi u zgradi i dr. Možemo konstatovati da se deca sve manje igraju i upražnjavaju fizičke aktivnosti u vidu sportskih igara, a sve veći deo vremena provode u pasivnom položaju, sedeći i ležeći.

Ova fizička neaktivnost dovodi do hipotrofije muskulature, smanjenog tonusa mišića, što sve pogoduje nepravilnom sedenju, nepravilnom držanju tela pri hodu, razvoju posturalnih telesnih deformiteta. Iz tog razloga su sistematski pregledi dece predškolskog uzrasta u službi ranog otkrivanja urođenih i stečenih anomalija.

Cilj ovog istraživanja je utvrđivanje učestalosti poremećaja posturalnog statusa dece uzrasta od 3 do 6 god u P.U. "Pčelica" Apatin.

METODE ISTRAŽIVANJA:

Ukupan broj sistematski pregledane dece iznosio je 562 . U istraživanju je korišćena somatoskopska metoda (pregled dece iz dve ravni, sa sve tri strane).

Pregled je obuhvatio: a/ pregled kičmenog stuba i uočavanje postojanja nekih od deformiteta (kifoza, lordoza, skolioza)

b/ pregled nogu

c/ pregled grudnog koša

d/ pregled i utvrđivanje stepena spuštenosti svoda stopala.

REZULTATI:

Rezultati koje smo dobili pokazuju sledeće:

Kada je u pitanju procenat deformiteta, podaci su sledeći:

a/ 224 ispitanika ili 39,71% nema ni jedan deformitet;

b/ 206 ispitanika ili 36,52% ima po jedan deformitet;

c/ 134 ispitanika ili 23,75% ima dva ili više telesna deformiteta.

Kada je u pitanju postojanje specifičnih vrsta deformiteta, rezultata istraživanja su sledeći:

a/ Deformitet grudnog koša je uočen kod 14 ili 2,47% dece;

b/ Deformitet kičmenog stuba ima 183 ili 32,53% dece;

Od ovog broja, najveći je broj kifotičnog lošeg držanja ili 158 što je 28,01%.

c/ Deformitet nogu ima 18 ispitanika ili 3,18% od ukupnog broja dece

d/ Spuštena ramena ili loše držanje ramena ima 109 dece ili 19,32%.

e/ Posturalni deformitet, najučestaliji kod naše dece je spušten svod stopala i on je utvrđen kod čak 168 dece ili 29,78%.

Utvrđene razlike u pogledu mesta življenja , selo – grad:

a/ Značajan podatak je da u gradskoj sredini na 351 dete ima 307 deformiteta, a u seoskoj na 213 dece 185 deformiteta.

b/ U gradskoj sredini 36,6% dece ima kifozu, dok je na selu taj procenat manji i to 14,15%.

c/ U gradu 30,96% dece ima spušten svod stopala dok na selu isti ima 27,83%;

d/ Jedan od zanimljivijih podataka je da u Romskom Naselju, od 37 pregledane dece samo šestoro nema ni jedam telesni deformitet što iznosi 16,21%.

Ovi brojevi i procenti iznenađuju samo zbog očigledne zablude u koju smo svi s vremena na vreme skloni da upadnemo, misleći da su detinjstva romske dece vezana za boravak van kuće, fizičko kretanje i igru na otvorenom. Očigledno je da su se i tu stvari promenile, ali na štetu pravilnog fizičkog razvoja dece.

Takodje, na 37 dece prisutno je 52 telesna deformiteta, što je zabrinjavajući podatak.

Informisanje roditelja

Nakon izvršenih testiranja i pregleda, svim roditeljima je ponuđena informacija o rezultatima za svako pojedinačno dete. Najveći broj roditelja se odazvao pozivima da prisustvuje roditeljskim sastancima ili individualnim kontaktima koje su organizovali stručni saradnici za fizičko vaspitanje i obrazovanje.

ZAKLJUČAK

Ove brojke i činjenice nas upozoravaju da je stanje kod dece, koje je bilo predmet ovog istraživanja vrlo loše. Ovi podaci ukazuju na to da je prevashodno zadatak vaspitača u ustanovi , a obaveza roditelja kod kuće da decu upute u pravilno držanje tela pri sedenju, hodanju i fizičkim aktivnostima.

Za očuvanje i unapređenje zdravlja dece neophodno je pravilno i sistematsko fizičko vežbanje.

Preventivno vežbanje se preporučuje radi sprečavanja pojave nepravilnog držanja tela.

Korektivnim vežbama mogu da se saniraju posturalni i drugi poremećaji i one na ovom uzrastu imaju izvanredan značaj jer pružaju brze i dobre rezultate.